299. številka. Ljubljana, v soboto 28. decembra. XXII. leto, 1889.

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.
Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.
Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Z novim letom nastopi „**Slovenski Narod**“ svoj XXIII. tečaj. Ustanovljen kot **glasilo slovenskega nezavisnega razumništva**, je vso to dôbo visoko držal narodni prapor in hrabro se poganjal za vseslovenski program, kakor so ga bili 1848. l. rodoljubi slovenski prvič proglasili, a ga je pozneje narod naš na tolikih taborih z oduševljenjem vsprejel.

Temu programu bil je „Slovenski Narod“ vedno zvest in ostane tudi na dalje. Z isto odločnostjo, kakor doslej, poganjal se bode za vse svetinje narodove, za vedno večji razvoj in napredek. „Slovenski Narod“ ne pozna in ne sme poznati stranskih potov, kajti prema črta je najkrajša in po tej nam je hoditi, po njej dospemo najpreje do zaželenega zlatega smotra.

Kar se lista samega tiče, omenjati nam je, da bodemo skušali zadovoljiti čitatelje svoje, da bodemo še češče nego letos prinašali priloge in da smo skrbeli za dobre in jedrnate uvodne, članke in za jako zanimive podlistke, deloma izvirne, deloma preložene iz slovanskih jezikov. Z isto vestnostjo, kakor doslej, vršili bodemo posel svoj, zato pa tudi vse prijatelje in znance prosimo, da nam ohranijo dosedanjo naklonjenost ter širijo naš list in ideje, katere dosledno zastopa, v vseh svojih krogih.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom

Za vse leto	13 gld.	—	kr.
„ pol leta	6 „	50	„
„ četrt leta	3 „	30	„
„ jeden mesec	1 „	10	„

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld.	—	kr.
„ pol leta	8 „	—	„
„ četrt leta	4 „	—	„
„ jeden mesec	1 „	40	„

Deset let po Berolinskem kongresu.

Minolo je deset let, odkar je Berolinski kongres uredil novo stanje stvarij na Balkanu. Vsi smo vedeli, kaj so sklenili gospodje pri zeleni mizi v Berolinu, ali o pogajanjih, katerih plod so ti sklepi, smo pa dosedaj le malo vedeli. Pri nekej priliki je bil nekaj razkril grof Andrassy in stvari tako pojasnil, da Avstrija ni bila proti zjedinjenju Bolgarske. Ruski diplomat Tatiščev je tudi po ruskih listih bil objavil nekaj razprav, iz katerih se je vsaj malo dalo posneti, kaj se je godilo v diplomatskih krogih pred Berolinskim kongresom.

Te dni je pa general Bobrikov priobčil v „Ruskem Vjestniku“ razpravo, v katerej razlaga dogodke, ki so bili v zvezi z Berolinskim kongresom in stvar pojasnuje tako, da je ruska diplomacija sama zakrivila, če izid kongresa zanjo ni bil ugoden. Ime Bobrikova se je za poslednje vojne kaj često imenovalo. V avgustu 1877. l. je bil kot vojaški pooblaščenec glavnega poveljnika podunovske vojske v Belemgradu, poprej pa v jednakej lastnosti v Bukureštu, kjer je sklenil pogodbo z Rumunijo. V 1878. l. bil je mej vojaškimi veščaki, katere so bili dodali grofu Šuvalovu, ko je ta brez vseh ovinkov malo pred začetkom Berolinskega kongresa carju priznal, da ne pozna bolgarskih razmer in geografičnih in narodopisnih posebnostij Bolgarije. Ko sta se vozila iz Peterburga v Berolin je Bobrikov v železničnem vozu poučeval Šuvalova o naravnih posebnostih Bolgarije in zgodovinski osodi balkanskih narodov. Plod tega poučevanja v železniškem vozu je bil ta, da se je spretni diplomat odločil, potegovati se za to, da se Sofijski okraj pridruži Bolgariji.

Iz razprave Bobrikova se vidi, da ruska vlada ni imela prav jasnih smotrov, ko je začela vojno. Bilo jo je k temu bolj prisililo javno mnenje. Misel na idealizovano Bolgarijo je spodrinila vse druge pomislike in to je utisnilo politiki ruskej jednostranstvo. To je bil tudi uzrok, da so se v Berolinu sešli le nezadovoljneži. Nezadovoljne neso bile le velevlasti, temveč tudi balkanske države, na katere se Rusija ni ozirala, če tudi je bilo v interesu njenem, da oživi poleg Grške in Rumunije tudi zjedinjeno Srbijo in za razvoj sposobno Bolgarijo, kateri bi bila morala z zvezo okrepiti. Zato jej pa ni bilo treba Bolgarije do Egejskega morja, pač pa zbližanja srbske in črnogorske meje. Ustanovitev popolnega ravnotežja mej srbskim in bolgarskim narodom in njiju trdna zveza pod ruskim uplivom bila sta pogoj za razvoj balkanske federacije. Če se v tem vprašanji mej vojno ni dosegel nikak uspeh, je naravno, da se na kongresu v Berolinu ni dalo nič doseči, ko so zapadne vlasti zasledovale baš nasprotne naloge.

Rusija je dobro vedela, da se mora ozirati na Avstro-Ogersko in Anglijo, zaradi tega je že pred vojno s Turčijo priznala Avstriji upliv na zapadu balkanskega poluotoka in je na prvi ugovor Anglije popustila vse vojne operacije okrog Dardanel. Ker je bilo bojišče daleč od morja in torej angleško brodovje ni moglo do njega, treba se je bilo sporazumeti z Avstrijo. Za Rusijo bi bilo bolje, da bi se bila s sosedno državo takoj popolnoma sporazumela, Bosno in Hercegovino prepustila njenemu protektoratu in za odškodnino pa skušala doseči kneževino Bolgarsko v znanih narodopisnih mejah in razširjenje srbskega ozemlja do neke skupne meje. Sporazumljenje z Avstrijo je bilo tem potrebnejše, ker ima Avstrija najvitalnejše interese na zapadu balkanskega poluotoka in bi bila potem, zbravši čete v Srednji Aziji lahko prisilila Anglijo, da odjenja. Če se primerja pomen Avstrije in Anglije v orijentskem vprašanji, je jedva moč dvojiti, da bode Anglija brezpogojno se potegovala za Turčijo, dočim se nahaja racijonalna podlaga za sporazumljenje Rusije z Avstrijo, naravno nasprotnico sultanove vlade. Slučajno se je pa dogodilo, da se Rusija o podlagi za mirovno pogodbo pred kongresom ni dogovorila z Avstrijo, temveč z Anglijo in poleg tega pa še v jako nejasnej obliki. Že pred kongresom je bila pripravljena razdelitev Bolgarije. Dasi se je Rusija sporazumela z Anglijo, morala se je vender ozirati na zahteve Avstrije.

Ko so prišli ruski odposlanci v Berolin, videli so takoj, da Rusija ni nobenemu prav naredila. Srbija, katerej sta se s podporo ruskih zastopnikov priznala Vranja in Pirot, zahtevala je po zastopniku svojem Ristići omejenje na narodopisnej podlogi.

LISTEK.

Nedeljsko pismo.

Božični prazniki so lepi, vender pa si človek pošteno oddahne, kadar jih ima za seboj. Saj nam novega ne donašajo prav nič. Vedno se ponavlja isti stik „Sveta Eva in Adam sta pred božičem ta dan“, vedno vrši se jednakomerno prekajanje in škropljenje raznih stanišč in poslopij, vsakikrat isti vspored, iste potvice in isto prenabasanje želodca, ki naposled sam ne ve, zakaj se mu baš o božiči nalaga toliko, mnogokrat neznosno breme.

Božič ima sicer svojo poezijo. Krasen je zares prizor, kadar se odpro duri in nežni otroci pridejo v sijajno razsvetljene sobane, kjer na visocem podstavku stoji božična jelka, na njej pa in pod njo dragocena in dražestna darila, ki so jih roditelji poklonili deci svoji, soprogi drug druzemu, ali pa hišni gospodar svoje hiše prijateljem, uradnikom in služnikom. Treba le pogledati žarna lica zavzetih otrok ter motriti, kako jim je veselje zaprlo besedo, da ne vedo, kaj bi počeli, kako darila celo na odrasle ljudi uplivajo toli blagodejno, da ta večer v boljših krogih ni videti čmernega obraza; opazovati treba, koliko moči ima ta večer tudi v nižjih slojevih, ki praznujejo ta dan po svoje — primerno.

Lepši del praznikov pa je vender-le božični večer in božična noč. Drug dan je ves svet preveč realističen. Vse le uživa in prebavlja in po količini zaužitega jela in pila so obličja povprek rdeča ali celo modra in veliko čudo je, da Bog v brezkončni svoji previdnosti dopušča, da ni ta dan več zemljanov od kapí zadetih.

Božični dan mi tudi zaradi tega ne prija, ker človek ne ve, kam bi se dejal. Doma zdi se mu zaduhlo, kakor da bi vse stene pritiskale na preobloženi želodec, v kavarni je toliko dima, da bi, kakor je nekoč rekel neki Kuhnovec, lahko „panganet vanj zasadil, nanj pa plašč obesil“, v krčme pa tudi ne kaže. Povsod, kamor prideš, postavljajo se ti potvice in svinjina na mizo. Vse to imel si že doma in prenasitil si se teh darov, kakor Izraelci v puščavi prepelic. Zaman ti torej „miza ponuja“. Vender, ako ničesar ne vzameš, je zamera gotova. Reklo se bode: „Kako je visok!“ ali pa: „Niti gostoljubnosti, specijalno slovanske lastnosti ne spoštuje.“

Da se izognemo vsem tem neprilikam mej krčmarji in gosti, bi jaz nasvetoval, da bi krčmarji potvice in svinjino delili drugikrat kdaj. Na primer kacih deset ali štirinajst dnij po božiči. Nahajali bi tedaj v svojih gostih veliko več hvaležnosti in razuma za razne sedaj običajne božične naslade, posebno tedaj, ako bi se taki dnevi v letu mnogokrat ponavljali.

Sicer sem pa, kakor sem že poprej rekel, vesel, da sem praznike srečno prebil, kajti baš pri tacih prilikah človek čuti, kako dobro jo je pogodil Göthe, napisavši znane, na prvi pogled, zlasti ob deževnem vremenu nerazumljive besede:

„Nichts ist schwerer zu ertragen —
Als eine Reihe von schönen Tagen.“

Božič je za nami, isto tako tudi Šentjanževo, na kateri dan se po vsej deželi kranjski selijo hlapci in dekle, prepelje na stotine skrinj a tudi popije jako veliko vina, žal, še več pa potočnega žganja in je navadno proti mraku vsa služinčad zelo omračena in v labilnem ravnotežji.

Danes, v soboto, imamo „tepežnico“, ali kakor se po Gorenjskem in Štajerskem še bolje imenuje, „pametvo“. Ž njo v zvezi je posebna, zelo skromna obrt pletenih vrbovih bičev in pa starodavni običaj, da se s temi biči šeškajo mali

Ristić je izročil Šuvalovu spomenico, v katerej se pritožuje proti Rusiji in preti s sporazumljenjem z Dunajem, če se jej ne da teritorijalno odškodovanje s strani Bolgarske. Moralično bodo pa ruski odposlanci odgovorni za to, če se Srbija približa Avstriji.

Bobrikov potem pripoveduje zanimivo epizodo o urejanji južnosrbske meje po vojaških izvedencih. Meja se je v treh oddelkih določila. Glede zadnjega oddelka predlagali so se štirje predlogi in se je o treh glasovalo Avstrijski polkovnik T. predlagal je mejo pri Vranji in temu, za Srbijo ugodnemu predlogu pridružil se je tudi ruski zastopnik. Pri glasovanji je propal najprej angleškega zastopnika predlog. Potem je na vrsto prišel predlog, ki je bil baš nasproten predlogu avstrijskega zastopnika, in čuda, zanj je glasoval polkovnik T. Potem je prišel na vrsto predlog polkovnika T., toda ta je izjavil, da njegovega predloga ni več, ker je on glasoval za drugi predlog. „Oprostite“, odgovoril mu je pl. Blume, „črto, katero ste vi predlagali podpiral je ruski zastopnik“. Ko je Ristić to zvedel, se je obrnil do Andrassyja, ki mu je pa kategorično odgovoril, da je avstrijski zastopnik zagovarjal črto, po katerej Srbija dobi Vranjo. Ko je srbski zastopnik to povedal pri priliki Bobrikovu, mu je ta odgovoril: Sprva pač, toda pri glasovanji si je jako prizadeval, da Srbija Vranje ne dobi. Zahtevajte od grofa Andrassy ja, da to dementuje, če more.“

Tudi z Rumunijo je Rusija prišla v nasprotje. V aprilu 1877. leta sklenila je ž njo vojno pogodbo, v katerej je jamčila celokupnost ozemlja Rumuniji, v Sanstefanskem dogovoru pa zahteva Rusija Besarabijo, za kar naj Rumunija dobi Dobrudžo. Tako postopanje Rusije je tako poostrilo že itak napete razmere mej Rumunijo in Rusijo, da je malo manjkalo, da ni prišlo do konflikta. O tem se je razgovarjal Bobrikov z Bratianom v Berolinu. Ta mu je priznal, da Besarabija ni baš demant v ruskej kroni, toda on mora računati s parlamentom in javnim mnenjem. Dosedaj je on vedno zatrjeval, da Rumunija ne zgubi nobenega dela svojega ozemlja, sklicujoč se na konvencijo. Ko bi sedaj poskusil zagovarjati Sanstefansko pogodbo, bi gotovo pala vlada.

Pri tako žalostnih razmerah so ruski odposlanci bili na kongresu jako prijenljivi. Želeli so le, da se stvar hitro poravna, da le ne pride do mejnarodne vojne. Tudi neso mogli vedeti, ali nasprotniki le preté in štrašijo, ali pa hočejo za svoje zahteve potegniti se z mečem. Rusija je bila popolnem osamljena na kongresu. Kdo bi bil mislil, da je kongres prišel za Rusijo popolnem nepričakovan, tako nepripravljena je bila zanj. To so glavne misli Bobrikove razprave in mi jim ne pristavljamo nobenega komentara. Objavili smo jih pa zato, ker so se nam zdele važne za poznanje razvoja orijentskih zadev.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 28. decembra.

„Tiroler Stimmen“ neso zadovoljne s sestavo šolske komisije **gospodske zbornice**. V tej komisiji bi se sicer dobila večina za konfesijonalni šolski zakon, toda ta zakon bi bil centralističen. Za tak zakon bi pa v zbornici poslancev ne glasovali Čehi in Poljaki. Konservativni list priznava, da bode težko Gaučevo predlogo spremeniti v zakon, ki bi varoval pravice cerkve in roditeljev, pa tudi pravice kraljevin in dežel. Ta list se že boji, da s konfesijonalno šolo ne bode nič.

Dasi je grof Taaffe v svojem odgovoru na Plenerjevo interpelacijo izrekel se proti **češkemu** državnemu pravu, vender ni potolažil Nemcev. Po nemških liberalnih listih se že zopet preti s tem, da bodo nemški poslanci ostavili tudi državni zbor. Vlada sedaj lahko vidi, da jej vsa laskanja Nemcem nič ne pomagajo; želeti je le, da bi vender jedenkrat spoznala, da jej polovičarska politika le škoduje. Ko bi se Taaffe odločno oprl na desnico in bi pokazal, da hoče vladati brez Nemcev, kakor je liberalna vlada vladala brez Čehov, bi Nemci kmalu spravljivejši postali. — Budéjeviški škof Ržiba je tudi izdal pastirski list proti proslavljenju Husovega spomina.

Vnanje države.

250 Arnavtov je nedavno v Topliškem okraji streljalo na **srbsko** mejno stražo. Unel se je hud boj. Poveljnik srbske mejne straže in jeden srbski podčastnik sta ranjena. Srbija se je zaradí tega dogodka pritožila v Carigradu, kar pa seveda ne bode dosti pomagalo. Turška vlada bode izrekla svoje obžalovanje, to bode pa tudi vse, kar bode storila.

Turčija zmatra dovoljenje, da se bode **bolgarsko** posojilo smelo prodajati in beležiti na Dunajski borzi za nekako priznanje sedanjih razmer v Bolgariji. Naročila je zatorej svojim zastopnikom pri velevlasteh, da naj povprašajo, kako sodijo o tem rušenji turških suverennih pravic. Ruski listi presojajo sedaj ta korak Porte in ga odobrujejo. „Novoje Vremja“ misli, da je dolžnost Turčije, da protestuje. Rusija se bode pridružila njenim nazorom, in bode sama prisiljena formalno vprašati velevlasti za njih mnenje. Ta list misli, da se bodo posebno v Berolinu dobro premislili, predno bodo zanikavno odgovorili. „Novosti“ tudi odobravajo ta korak turške vlade, pa ne verujejo prav v odkritosrčnost njeno. „Peterburgskija Vjedomosti“ pa mislijo, da bi bila Rusija sama se morala poprijeti inicijative v tej zadevi, ker turška diplomacija najbrž ne bode pokazala dovolj odločnosti.

V zbornici **francoskej** bili so zadnji čas večkrat veliki škandali, posebno Boulangerjevi pristaši so večkrat s kričanjem skušali preprečiti vsako razpravljanje. Kakor se je pokazalo, sedanji zborični red ne zadostuje, da se v zbornici ohrani red, to je spoznala večina in se je zatorej že stavil predlog, da se zborični red poostri. Opozicija bode gotovo silno kričala, ko se bode razpravljalo o tem predlogu.

V **bavarskem** deželnem zboru bode pri budgetnej debati hud boj. Budgetni odsek je namreč zelo obstrigel budget, zlasti za velike šole in umetniške namene neče konservativna večina odsekova toliko dovoliti, kolikor zahteva vlada. S tem bi radi zvrtoglavili naučnega ministra Lutza, ki jim ni po godu. Bodo li dosegli namen svoj, se ne ve, ker sta v zbornici obe stranki, liberalna in konservativna, skoro jednako močni.

Položaj v **Braziliji** je jako opasen. Vlada se boji ustaje, zato z vso strogostjo postopa proti vsem nasprotnikom republike. Mnogo osob so že zaprli. Kakor se kaže, je večina narodova za monarhijo, le vojska je z malimi izjemami za republiko. Vlada se tudi boji izida volitev, zato jih je tako pozno razpisala, da bi se narod ta čas že sprijaznil z republiko.

Domače stvari.

— (Za „Sokolski Dom“) podaril je rodoljubni gospod Franjo Peče, trgovec v Starem Trgu pri Rakeku 10 gld.

— (Gosp. Vekoslav Spinčić) dobil je kot deželni odbornik istrski za tekoče šolsko leto dopust in se preseli v Poreč.

— (Umrl) je včeraj popoludne g. Jernej Koželj, „metteur-en-pages“ v Bambergovi tiskarni, kjer je skoro 40 let zdržema služboval. V m. p.!

— („Naša Sloga“) praznovala je z 52. letošnjo številko dvajsetletnico, odkar je pričela izhajati. Poslednja letošnja številka izšla je tem povodom v praznični obliki, ter čitateljem svojim pokazala, kako skromen je bil prvotni list, ki je izhajala samo po dvakrat na mesec. Da se je list razširil do sedanje velikosti in da izhaja kot tednik, k temu so pripomogli možje kakor: pokojni vladika Dobrila, brata Bastiani, Mate Ujčić, Anton Karabaić in Tomislav Padavić, katerih se uredništvo v presrčnih besedah spominja. Vrli „Naši Slogi“, ki si je stekla nevenljivih zaslug za preporod slovanskega naroda v tužni Istri, najiskreneje želimo, da bi še krepkeje napredovala in še mnoga leta vzbujala in hrabrila slovanski narod po Istri.

— (Narodna čitalnica Ljubljanska) priredi Silvestrovo veselico dne 31. decembra 1889 v društvenih zgornjih prostorih s sodelovanjem vojaške godbe c. in kr. domačega pešpolka baron Kuhn št. 17. Vspored: 1. Lehar: „Koračnica“. 2. I. Strauss: Ouvertura k operi „Prinz Methusalem“. 3. N. Stoss: „Brže junaci na ples“; moški zbor s spremljevanjem godal. 4. R. Genée: „Laška salata“; moški zbor s tenor-samospevom g. Přibila. 5. J. Král: „Vielliebchen“, valček. 6. A. Ambroz: „Operettenschau“; potpourri. 7. G. Eisenhut: „Na Savi“; moški zbor. 8. R. Burgarell: „Predpustni potpourri“; šaljivi čveterospev s spremljevanjem glasovira, gosli in druzih šaljivih godal. 9. Amer; „Voll Humor“; polka française. 10. Lelbold; „Hrvatski dom“; potpourri. 11. J. Král: „Edelweiss“; polka mazurka. 13. Rosenkranz: „Mein Oesterreich“; fantazija. 13. Loterija. 14. Pozdrav o polunoči. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Pristop k veselici je nedruštvenikom zabranjen. Kadenje v dvorani je do 11. ure opustiti. K tej veselici vabi vse čč. p. n. društvenike najuljudnejše odbor.

— (Silvestrov večer) priredi pevsko, društvo „Slavec“ dne 31. decembra t. l. v prostorih Schreinerjeve pivarne na sv. Petra cesti. — Ker bode vspored, katerega priobčimo v prihodnji številki, jako raznovrsten in zanimiv, nadejati se nam je obilne udeležbe. Odbor.

— (Nezgoda na železnici mej Trbovljami in Zagorjem.) Včeraj smo javili, da sta bila vsled eksplozije dva železnična vagona zdrobljena. Kakor se nam poroča, se to ni zgodilo vsled eksplozije, marve čskala se je v hribu utrgala in pala na ponočni brzovlak. Zdrobljen je vagon, v katerem je takozvani „closet“, poškodovan pa vagon prvega razreda. Gospodu in gospej, sedečima v poslednjem vagonu, se k sreči ni nič žalega zgodilo. „N. Fr.

Dalje v prilogi.

otroci, da bi bili pridneji, veliki otroci pa, dokler dajo kaj okroglega od sebe. Škoda, da tudi pri tem ni več čuti starodavnega klica: „Pametva! pametva!“ marveč, da se je tudi tu že urinil švabski „Frisch und xund!“ Treba bode še šeškati.

Danes dobili smo tudi nekoliko snega, katerega smo o božiči uprav pogrešali, kajti božič brez debele snežene odeje skoro božič ni. Zato ga tudi nesmo neveseli in nekaterniki bili bi skoro ponosni, da smo vsaj v tej zadevi nekoliko ravnopravni z Dunajem, kjer imajo že dolgo precej snega, kajti v nas ima ljudij, ki nečejo v ničemer zaostajati, za Dunajčani. V neki Ljubljanski krčmi sbaja se mnogo tacih čudakov in nedavno morali so jim harfenisti sedemkrat zaporedoma svirati „Gigerl-Marsch“. Bilo je pri tem toliko ploskanja, da so se šipe tresle in vsi gigerli trdili so na vse grlo, da lepšega večera še neso doživeli.

Takim gigerlom bi človek skoro prav iz srca privoščil „par porcijonov“ influenze, ali kakor jej v nižjih slojevih Ljubljanskih pravijo „flanél'ce“, potem bi bili tudi gledé hripe ravnopravni z Dunajem, njih sreča pa brezmejna. s.

Slike Litevske.

Pan Ščensni.

(Češki napisal E. Jelinek, posl. V. Nevin.)

(Dalje.)

Vender ono veselje, o katerem sem preje omenil in s katerim me je pan Ščensni zapored več let pozdravljal za pragom svojega gostoljubnega dvora, pretrgalo se je nanagloma, a konečno prenehalo popolnoma. Pan Ščensni se je postaral in to veste, da kadar ima kdo na hrbtu deveti križec, ni mu dobro v mazurovem vrtinci. Sploh sem bil sam zoper to in prosil sem ga spoštljivo, naj bi nikogar več ne klical in ne delal nobenega „ambarasa“. Izgovarjal sem se z utrujenostjo in s posebno ljubeznijo do samotarstva.

„Saj prihajam le zato, da bi se vam poklonil in da bi se tešil z vašim trdnim zdravjem“, rekal sem običajno.

In tako se je zgodilo, da sva trenotke mojega poseta preživela v samoti. Jedini stari Pavel je hodil okolu naji strežeč pri čaji.

To mi je bilo odkritosrčno rečeno — še ljubše. Gospode brate in krasne gospe in devojke mogel sem gledati inde; tudi za mazur bila je inde močnejša podlaga. Zato se mi je pa ponujala baš sedaj redka priložnost, gledati globoko v krasno dušo pana Ščensnega, kateri, razkrivši blago srce, ni prikrival pred menoj ničesar. Bil je to za me res slasten užitek, ko je v mračnej urici pričel litevsko „gawędo“. Tu se je razgovarjal o tej svojej . . . recimo rajše našej . . . Litvi in glas njegov je dobival toliko mehke gorečnosti in prisrčnosti, da se je spajala duša moja vsa ž njegovimi čuti. Priča najkrasnejših dob Vilenskih, ko se je mladež zbirala okol Mickiewicza in Tome Zana, razvijal je pred mojimi očmi skoro polstoletno živenje litevsko v bojah najkrasnejših in najsimpatičnejših. Koliko ganljivih scen tu! Da, včasih je umolknil, sklonil glavo, in oko se mu je zalilo s solzo . . . ali vse to potlačil je vedno s tihim vzdihom . . .

Zgodilo se je jednoč, da je pan Ščensni pripovedovaje o Litvi ugodnim spoznal vesti me h kakej sliki, obešenej na steni, kjer je gledalo iz širokih starih okvirov nekoliko junaških kontuševcev, ali je gledala slikica založena v knjigo ožoltelih listov. Tako mi je razkladal častiti starček vse, kar

Presse“ ima o tej nezgodi obširneje poročilo, v katerem se trdi, da o skali, ki bi bila prouzročila to nezgodo, ni bilo ne tiru ne sledu, da pa tudi ne misliti na strel.

— (Iz Ljutomera) se nam piše: Naš sodnik, kateri je slovenskemu občinstvu bolje poznat postal vsled tega, ker je prepovedal diurnistom v uradni sobi mej seboj v slovenskem jeziku pomenkovati se, je dotičnim diurnistom rekel, da je to prepovedal „auf höhere Weisung“! Dobro bi bilo, če bi slovenski poslanci vprašali o svojem času v državnem zboru, odkod je prišla ta „höhere Weisung“. G. Kotziantschitsch računi, da pride ali na Ptuj ali pa vsaj v Slov. Bistrico. On je „persona grata“ pri g. Heinricherji, ter se mu bo že posrečila njegova želja. — Pri nas se je čudno razvilo vohunstvo. Vohunstvo bilo je v našem malem trgu sicer že od nekdaj v lepem cvetu; od kar pa je tukaj nekov makov gospod, prišel je nekak sistem v to lepo obrt. Če sediš v krčmi in govoriš s prijateljem, najedenkrat zastane govorica, dobiš od prijatelja pomenljiv pogled, in takoj veš, da je prilezel jeden znanih vohunov, kateri vse, kar kje tako, (kakor pes kost), v krčmi, pobere, nese v znano hišo ob glavnem trgu. — V drugih krajih bi take vohune hitro dejali pred vrata, mi potrpežljive duše, pa utaknemo samo glave vkup, kakor ovce, če prihaja volk ter čakamo, dokler dotičnega vohunskega poštenjaka zopet vzame noč.

— (Deželni šolski svèt štajerski) odbil je ugovor občin Obriš in Šalovce zoper zidanje šole v Središči in odločil, da se ima v Središči zgraditi šola. Občina Obriš uložila je ugovor pri ministerstvu, kupila zraven stare šole ležeče posestvo, in odstopi sedaj, kakor Središče, stavbišče brezplačno. Občina Šalovce pa hoče sama svojo šolo zgraditi.

— (Za božičnico) so dobili v Ljutomeru novega poštarja. O dozdajnem poštarji, ki je znanega Ptujskega dr. Michelitsch-a brat, govorilo se je že dolgo časa marsikaj. Gotovo ni bilo vse v redu. Pred nekaterimi dnevi je prišel c. kr. poštne direkcije uradnik iz Gradca preiskovat tamošnjo pošto in nasledek te preiskave je bil, da se je gospod Florijanu Michelitsch-u, ki ni bil nič posebno prijazen s strankami, pošta nemudoma vzela in izročila drugim zanesljivim rokam.

„Slov. Gospodar.“

— (Graščino Ebensfeld pri Ptuji) kupil je nek Klammer iz Pešte, od sedanjega posestnika barona Dunay-a, za 200.000 gld., kakor leži in stoji z vsemi pridelki letošnjega leta. V kup prevzel je Dunay od Klammerja vilo v Pešti za 160.000 gld.

— (Odbor „Slovenskega pevskega društva“) ima dne 6. januvarja 1890 ob 2. uri popoludne v Ptujski čitalnici svojo drugo redno sejo s sledečim dnevnim redom: 1. Prečitanje zapisnika zadnje odborove seje. 2. Določitev pesmi za pevski zbor leta 1890. 3. Določitev kraja in dneva glavnega zborovanja z velikim pevskim zborom. 4. Slučajnosti. K tej odborovi seji se zaradi važnih točk vabijo tudi zunanji odborniki, da se je kolikor možno osebno udeleže, ali pa vsaj pismeno svoje želje in mnenje izrazijo. Že ob svojem času je odbor naprosil slovenske skladatelje, naj mu blagovole za prihodnji veliki pevski zbor darovati nekaj novih skladeb. Tej odborovi prošnji sta do danes blagohotno ustregla slavnoznana slovenska skladatelja: gospoda dr. Gustav Ipavic, poklonivši društvu dva nova krasna mešana zbora, in Anton Nedved, kateri je daroval cel zvezek svojih najnovejših moških zborov. Ostale častite gospode, do katerih se je bil odbor v tej zadevi obrnil, nujno prosi, da mu blagovolijo do omenjenega dneva poslati nekaj novih skladeb, da bode mogoče sestaviti izreden in zanimiv pevski vspored. Naše društvo potrebuje v dosego sijajnih uspehov poleg izdatne gmotne podpore tudi duševne, katere prosimo v prvi vrsti od naših slovenskih skladateljev. V teku svojega petletnega obstanka je društvo pri vsakem velikem pevskem zboru častno, v občno zadovoljnost in začudenje rešilo svojo nalogo in tako hočemo napredovati tudi v bodočem letu. Konečno želi vodstvo vsem častitim udom in dobrotnikom „Slovenskega pevskega društva“ veselo in srečno novo leto s prisrčno prošnjo, da mu ostanete tudi v bodočem letu zvesti podpiratelji.

— (O železnici Červinjan-Ronke) piše „Nova Soča“: „Zdaj preti našemu mestu zopet nova, velika nevarnost: železnica od Ronkov do Červinjana in naprej v blaženo kraljestvo. Vitez dr. Pajer je to železnično črto v deželnozborski seji dne 19. novembra iskreno zagovarjal, proglasivši jo malone kot jedino rešiteljico naše Furlanije iz sedanjih rev in težav in govoril je tako prepričevalno, da so vsi poslanci obsedeli na nastavljeni limanici. Potom nujnosti, brez nadaljne razprave, obveljal je njegov predlog, da se ima naložiti deželnemu odboru, naj poda vladi dobro utemeljeno peticijo v dosego omenjene železnične črte, katera bi se pri S. Giorgio di Nogaro zvezala z novo italijansko železnico ter bi posredovala najkrajšo zvezo med Ronkami, oziroma Tržićem in Benetkami, pustivši na strani Gorico in ves ostali del naše dežele. Toda veter, ki ga je sejal dr. Pajer v deželnem zboru s svojim predlogom, vzbudil je hud vihar v mestnem zastopu in v Goriškem mestu sploh. Stari, a pri vsem tem vedno budni čuvar mestnih koristij, starešina Marzini, je v mestnem zastopu ostro grajal deželnozborski sklep in šibal posebno tiste poslance, kateri zastopajo Goriško mesto v deželnem zboru, da so glasovali za tak predlog, koji utegne poguben biti glavnemu mestu ter iz Gorice narediti Ronke, iz Ronk pa Gorico. Napadeni zastopniki so se branili, kakor so se mogli, a večina je vender sklenila, da se ima napraviti protest proti deželnozborski peticiji. Po mestu pa še vedno buči vihar občne vzbujene nejevolje, ker je neka kratkovidnost mestnih mandatarjev v največo nevarnost postavila najvitalniše koristi deželnega glavnega mesta. Kakor čujemo, došlo je pismo z Dunaja, in sicer pismo od jako veljavne in uplivne osobe, da je vlada naklonjena nasvetovani najkrajši zvezi Ronk z italijansko mejo. Če je to res — in neušečne vesti se uresničujejo še prerade! — potem je zares sila mestnemu zastopu, da se krčevito postavi v bran taki nameri.“

— („Popotnika“) izšla je 24. številka. Vsebina: Vabilo k sodelovanju in naročbi. — Misli o nadaljevalnem izobraženju ljudsk. učitelja. — Črtice o zdravoslovju. (Spisuje Simon Meglič.) — Dopisi. — Novice in razne stvari. — Spremembe pri učiteljstvu. — Natečaji. — Uredništvo naznanja, da se „Popotnik, List za šolo in dom“ poslavlja od svojih prijateljev, a toplo priporoča naslednika svojega „Popotnik-a. Časopis za učitelje in prijatelje šole in glasilo zaveze slovenskih učiteljskih društev.“

— (Vabilo) h glavnemu zborovanju Celjskega učiteljskega društva dne 6 prosinca 1890. l. ob 11. uri predpoludne v okoliški šoli v Celji. — Dnevni red: 1. Petje; 2. Zapisnik; 3. Društvene reči: a) tajnikovo, b) blagajnikovo letno poročilo; 4. Volitev: a) društvenega odbora, b) pregledovalcev računa; 5. Volitev slavnostnega odbora za občni zbor „Zaveze“; 6. Nasveti. K mnogobrojni udeležbi uljudno vabi odbor.

— (Čitalnica Mariborska) imela je na Sv. Štefana dan svoj dobro obiskan občni zbor. Gmotno stanje je ugodno. V odbor so bili voljeni gg.: M. Berdajs, trgovec, predsednikom; pravnik Korber tajnik; trgovec Supan blagajnik; odborniki: dr. Janko Sernec, prof. Koprivnik, meščan Rapoc, vikar Borsečnik, kaplan Čižek in uradnik Rakovec.

— (Vabilo) k veselici, katero priredi „Narodna čitalnica“ v Kamniku v sredo v 1. dan januvarja 1890 na korist „fondu za prenaredbo odra“. Vspored: 1. „Stric in teta“, veseloigra s petjem v 2 dejanjih in predigro, prosto po Albiniju poslovenil Boleslav S. 2. Ples. Ustopnina navadna, večji darovi se hvaležno vsprejmo. Začetek ob 7. uri zvečer. K tej veselici prav uljudno vabi častite ude in goste odbor.

— (Slovensko bralno društvo v Kranji) priredi tekom letošnje zimske sezone naslednje veselice: Dne 31. decembra t. l. „Silvestrov večer“ s petjem, igro in plesom; dne 5. januvarja sijajen ples; dne 2. februvarja „Vodnikov večer“ in pustno nedeljo „maskarado“. Podrobneje pozneje ob priliki.

— („Narodna čitalnica v Celji“) priredi na Silvestrov večer t. l. veselico s petjem, predavanjem, igro in plesom. Začetek ob 8. uri zvečer. K obilni udeležbi vabi mesto posebnih vabil tem potom odbor.

— (Bralno društvo v Žužemberku) priredi dne 31. decembra 1889 Silvestrovo veselico. Vspored: 1. J. Strauss: Koračnica iz operete „Der Zigeunerbaron“, svira domač orkester. 2. A. Hajdrich: „Mladini“, moški zbor. 3. C. Millöcker: Carlotta-valček iz operete „Gasparone“, svira godba. 4. Štruklji: „Komičen prizor“, spisal V. Lapajne. 5. * * * Potpourri slovenskih národnih pesni, svira godba. 6. F. S. Vilhar: „Na Velebitu“, moški zbor. 7. J. Gleisner: „Haidenröslein“, mazurka, svira godba. 8. Loterija. Začetek ob 8. uri zvečer. K obilnej udeležbi uljudno vabi odbor.

— (Vabilo k pevski veselici,) katero priredi društvenim namenom v prid pevsko društvo v Šturiji v dosedanjih prostorih društva „Edinost“ v Ajdovščini v nedeljo 29. decembra 1889. z nastopnim vsporedom: 1. Ang. Hribar: „Brambovska“, veliki moški zbor. 2. Anton Nedved: „Oblakom“, mešani zbor. 3. Deklamacija. 4. Ant. Hajdrih: „Sirota“, zbor z Alt-solo. 5. Hugolin Sattner: „Opomin k petju“, mešani zbor. 6. C. Mašek: „Lovska“, veliki moški zbor. 7. Ant. Nedved: „Nazaj v planinski raj“, mešani zbor. 8. „Brati ne zna“. Burka v jednem dejanji. Začetek točno ob 6. uri zvečer Ustopnina 30 kr. Sedež 20 kr. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 27. decembra. Bivši trgovski minister Kremer umrl v Döblingu pri Dunaji.

Dunaj 27. decembra. Hrípa se tukaj vedno bolj širi. V občno bolnico so od včeraj zvečer do danes zjutraj vsprejeli 80 novih bolnikov, 50 so jih morali odkloniti, ker nedostaje prostora.

Bruselj 27. decembra. Grofinja Flaudernska in princ Balduin zbolela za hripo.

Sofija 27. decembra. Hripa pričela se je tudi v Ruščuku in Trnovem, a je bolj krotkega značaja. Gimnazijo v Ruščuku so zaprli, ker je mnogo dijakov za hripo zbolelo.

Pariz 27. decembra. Položaj glede hripe se ni zboljšal. Časnik „Paris“ trdi, da je tretjina prebivalstva za hripo zbolela. Jolz, glavni urednik lista „Moniteur Universel“, je

---

se je tikalo Litve in mnogo družinskih dogodkov sorodne šlahte. Ako vem danes kaj o Litvi, zahvaljujem se za to večinoma panu Ščensnemu. Bile so to razprave in vspominki, iz katerih se spoznava kraj in ljudstvo, minolost in sedanjost, veselje in žalost, vrednost kulturna, razmere društvene, šege in navade . . . In še več! Pan Ščensni je učil s svojimi vspominki Litvo tudi ljubiti. Velečastno bilo je naudušenje, ki ga je unemalo, svet je bil čut, s katerim je posvečeval vsak pojem o Litvi. Kako je ljubil svojo Litvo! Kako je hrepenel po njej.

„To je prav mythus, vaša Litva!“ zaklical sem najedenkrat poslušaje naudušenega pripovedovalca.

Radi mnogoličnosti sprehajala sva se tudi nekdaj po sobah. Pan Ščensni je odprl vse dveri do kraja, da i vodeče na mostovž, in tako sva hodila kakor na promenadi. Na teh „sprehodih“ obklopavale so naju vsekako reči in predmeti tako stari, kakor sam pan Ščensni in še starejši. Tu ni bilo nič novega. Stare bile so slike, stara pripravna oprava, stari svečniki, stare preproge, zrcalca in lepe drobnarije davno minolega kurza. Le v poslednjej sobi opazilo je moje oko reč, katera ni kazala z ostalimi rečmi jednake starosti. Bila je to dosti priprosta omara, podobna našim kmetskim skrinjam, le da je brez „umetne“ slikarije. Imela je silen pokrov dobro kovan in na njem visele so tri ključavnice.

Mislil sem, da je tu shranjen kakov domač arhiv, družinske listine . . . V Poljskej imajo to tako.

Jednoč se nisem premogel, da bi bil zakril v sebi zvedavost, vprašal sem naravnost, kaj je v tej omari spravljeno.

Proti mojemu pričakovanju odvedel me je pan Ščensni na stran. Zamislil se je in stoprv za nekaj časa zašepetal: „Zvedeli bodete kedaj . . . ko bi vam to sedaj povedal, morda bi se smejali, in to bi me bolelo . . .“

Ne hoteč nadlegovati in hraneč k častitemu starcu dolžno spoštovanje nisem ga vprašal o tej uganjki nikdar več, dasi se mi je ponujala k temu češče priložnost. Moral sem čakati, da se mi naključi razjasnenje samo.

Žalibog — naključilo se je! — —

(Konec prih.)

umrl. V Versailles-u umrli so trije vojaki za hripo.

Catania 27. decembra. Okolu Aci Reale bili so včeraj zopet potresi.

Dunaj 28. decembra. „Wiener-Zeitung". Cesar imenoval ravnatelja državne višje gimnazije Ljubljanske g. Josipa Šumana članom deželnega šolskega sveta kranjskega.

Dunaj 28. decembra. O včerajšnji seji eksekutivnega odbora nemških poslancev iz Češke izdalo je vodstvo nemške stranke naslednji „communique": Vlada je vnovič predlagala, da bi se sešla konferenca glede češko-nemških zadev. Eksekutivni odbor sklenil, da se konference udeleži in imenoval v ta namen 5 zastopnikov.

Novi York 28. decembra. Hripa prikazala se je na raznih krajih Zjedinjenih držav. Tukaj več stotin bolnikov. Bolezen je rahlega značaja.

Razne vesti.

* (Hripa) se je prikazala tudi v Sofiji. V vojaškej šoli je 50 osob zbolelo.

* (Stranska panoga Orleancev.) Te dni umrla je v Lüttichu v 99. letu poslednja potomka neke stranske panoge rodbine Orleancev gospica M. J. E. d' Orleans de la Gravière. Rojena je bila v Lillu kot hči Hipolita Krisola d' Orleans de la Gravière in je imela še le 14 mesecev, ko so njeni roditelji zaradi ustaje morali se izseliti. Ko je palo prvo cesarstvo, je bil oče imenovan državnim prokuratorjem v Mastrichu, in je pozneje opravljal več visokih služeb, leta 1837. je pa umrl, skoro 81 let star. Svojima dvema hčerama ni bil zapustil nobenega premoženja. Ko je to zvedel kralj Leopold I. je dovolil iz svoje zasobne blagajnice damama skromno penzijo, katero sta dobivali do smrti, poleg tega sta nekaj zaslužili s finimi ženskimi ročnimi deli. Sestri, katerih jedna je že pred več leti umrla, bili sta jako izobraženi.

* (Električna razsvetljava v Novem Jorku.) Ker je žica za električno razsvetljavo v Novem Jorku že prouzročila več nesreč, hoče mestna uprava električno razsvetljavo odpraviti in uvesti zopet plin. Na povelje mestne uprave delavci podirajo kole in trgajo žico, po katerej je bila napeljana elektrika za razsvetljavo. Ker še plina nemajo, je mesto v temi.

* (Težka ovadba samega sebe.) 21letni Jaroslav Hovorka, ki je dovršil gozdno akademijo, e te dni na Dunaji pri policiji se objavil, da je dné 17. t. m. mej Vourimom in Črnim Kostelcem na Češkem se sprl s svojim očetom in ga ustrelil. Drugi dan je pa Hovorka svojo izpoved preklical, češ, da je prejšnji dan preveč pil in je v pijanosti izpovedal, kar ni res. Dunajsko policijsko ravnateljstvo se je pa obrnilo na policijsko ravnateljstvo v Pragi po pojasnila in bode seveda tako dolgo obdržala Hovorko v zaporu, da zve, če je Hovorkov oče ustreljen ali ne.

* (Mojstersko delo urarstva) je električno-astronomična ura, ki je bila razstavljena na razstavi v Parizu. Ta ura ima dvanajst cifrenic in kaže, rekli bi vse, kar se na nebu in zemlji redno vrača, ali kar je urejeno po razdelitvi časa. Ta ura kaže sekunde, minute, ure, plimo in oseko in njiju nastop; gibanje nebeških teles in njih vsakokratno stanje na nebu, različne čase znamenitejših mest sveta, koliko dni ima mesec in kateri dan je že v meseci, letne čase, menjavo, povratnikov, obhodne čase planetov: Merkurija, Venere, zemlje, Marta, Jupitra, Saturna, Urana in Neptuna, uro, kdaj solnce vzhaja in zahaja, lunine in solnčne mrake, kateri dan je v letu, kateri dan bode v kakem letu Velika noč in predmet evangelijev za vse nedelje in praznike. To uro goni elektrika in se mora naviti vsaka tri leta jedenkrat.

* (Goreči otroci.) Poroča se iz Novega Jorka. Dne 20. t. m. zvečer so otroci v šoli v Detroitu učili se neko božično pesem. Mej vajo so se jim lahka oblačilca unela, ker so prišla v dotiko z gorečimi svečami. Več otrok je zgorelo, drugi so pa težko poškodovani.

* (Velik potres) je bil dne 25. t. m., kakor se poroča iz Catanie. Aci Reale in ves kraj je hudo prizadet. Več hiš se je podrlo.

* (Slednji se mora oženiti.) Slednji je dolžen služiti pri vojacih, slednji mora obiskovati ljudsko šolo, zakaj bi slednji ne moral tudi oženiti se? Tako si je mislil francoski domoljub, ki je nedavno v zbornici uložil dobro utemeljeno peticijo, da bi se v Franciji uvel zakon, da se mora vsakdo oženiti. Prebivalstvo na Francoskem namreč tako počasi narašča, da so mnogi že v skrbeh za bodočnost dežele videč, kako se hitro prebivalstvo množi v Nemčiji. Država potrebuje mladih državljanov, sicer zgine počasi. To se je videlo v starem Rimu, ko se je kultura visoko popela in sta razkoš in prekanjenost dosegla vrhunec. Franciji, ki je jako podobna Rimu, ko je jel propadati za cesarstva, preti jednaka nevarnost. Previdni francoski zakonodavci si hočejo s tem pomagati, da bodo z zakonom pri silili mlade zakona se boječe ljudi, da se oženijo in tako pospešili nravnost in populacijo. Omenjena peticija zahteva, da naj se vsak ostro kaznuje, ki bi se ne hotel oženiti, kakor kaznujejo vsacega, ki bi se hotel odtegniti vojaškej dolžnosti, ali ne hotel obiskovati šole. Slednji bode smel do neke gotove starosti odlašati ženitev, če se pa potem ne skaže, da se je oženil, moral bode plačevati visok davek, ki bi se smel odmeriti do polovice dohodkov njegovih. Če bi še to ne pomagalo, kaznovali ga bodo z zgubo državljanskih pravic. Seveda s tem še ni vse doseženo, če se vsak oženi. Zgorej omenjeni domoljub nema pred očmi le pravice, temveč tudi dolžnosti zakona. Vsaka zakonska dvojica se mora izkazati vsaj z dvema otrokoma, ko že nek določen čas živita v zakonu. Če se v postavno določenem času ne more izkazati z otrokoma, mora plačevati otročjo takso. Peticija določa, v katerih slučajih je dopuščena izjema, toda podrobnosti tu ne gre navajati. Dosti je, da povemo, da je pisatelj peticije bil v tem oziru skušen mož in je poznal človeške slabosti. Starišem, kateri imajo vsaj pet otrok, zahteva peticija, naj bi se odpustil ves davek. Če pa imajo šest ali več otrok, naj bi se pa jim odgojili otroci na stroške države. V ta namen naj bi se osnovala posebna državna odgojevališča. Na ta način se nadeja previdni, modri in naudušeni patrijot oteti francoske zakone, francoski narod, francosko državo osodnega pomankanja otrok.

* (Policisti v Italiji) so kaj na slabem glasu. Mej njimi je dokaj spridenih elementov. To je pokazala te dni neka sodnja obravnava v Benetkah. V decembru lani so bili zaprli nekega Ferarija zaradi pouličnega razsajanja. Ker je v zaporu kričal, sta prišla v ječo dva policista, jeden civilno oblečen, jeden pa v uniformi in ga tako pretepla, da 10 dnij ni mogel iz postelje. Ta zadeva je prišla pred sodišče. Prva obravnava končala se je s tem, da je bil policist Maccorolo po nedolžnem obsojen zaradi hudodelstva prestopka telesnega poškodovanja. Ko je bil obsojen, je pa izpovedal, da je nedolžen in je pred sodiščem molčal, ker ga je naprosil policijski nadzornik Negro, da naj molči in mu zagotovil, da ne bode kaznovan. Ferarija je pa pretepel podbrigadir Busiol, kateri je pa velik prijatelj policijskega nadzornika Negra. Začela se je znova preiskava, pri kateri se je pokazalo, da se vsi akti in zapisniki pri policiji pristranski in površno spisujejo, da se podpisujejo imena napačnih osob. Pri novi obravnavi bila sta obsojena dva policista zaradi krive prisege v triletno, podbrigadir Busiol zaradi težke telesne poškodbe v štirimesečno ječo, policijski nadzornik Negro pa, da plača 150 lir globe in se dve leti odstavi od službe. Čudno je pa, da Negro ni obsojen v ječo, ker je druge zapeljaval k krivi prisegi. Obsojenci in državni pravnik so se pritožili proti tej razsodbi. Bode torej še tretja obravnava, ki utegne še kaj lepega obelodaniti.

VABILO.

Gospodje člani pevskega zbora čitalniškega se opozarjajo na zadnjo skušnjo za Silvestrovo veselico in sicer v ponedeljek ob 8. uri zvečer. Mnogobrojne udeležbe pričakuje

pevski odbor.

Mnogoletna opazovanja. Proti slabosti želodca in pomanjkanju slasti do jedij, sploh pri vseh želodčnih boleznih se pristni Moll-ovi „Seidlitz-praški" zelo odlikujejo od druzih sredstev, s svojim prebavljenje pospešujočim in želodec okrepčujočim uplivom. Cena škateljici 1 gld. Po poštnem povzetji razpošilja jih vsak dan A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj vedno izrecno Moll-ove preparate z njega varstveno znamko in podpisom. 3(55-17)

Napenjanje, krč v želodci, vzdigovanje, navali krvi itd. so posledice motenega prebavljenja. Da se to uredi, rabi se z najboljšim uspehom dobro znani **dr. Rosov zdravilni balzam** iz lekarne B. FRAGNER-ja v Pragi 205-III. Zaloge v skoro vseh lekarnah.

Poslano.

Neustein-ove posladkorjene kri čisteče pile svete Elizabete,

skušeno in od znamenitih zdravnikov priporočano sredstvo proti zabasanju. — 1 škatljica à 15 pil 15 kr., 1 zavoj = 120 pil 1 gld. a. v. — **Pred ponarejanjem se jako svari.** — Pristne so samo, če ima vsaka škatljica rudeče tiskano našo protokolovano varstveno znamko **„Sveti Leopold"** in našo firmo **lekarna „pri sv. Leopoldu", Dunaj, mesto, Ecke der Spiegel- und Plankengasse. — V Ljubljani** se dobivajo pri gosp. **lekarji G. Piccoli-ji.** (1068—1)

„LJUBLJANSKI ZVON"

stoji

za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Javna zahvala.

Blagorodna gospodična **Ivana Kobilca** izročila je podpisanemu predsedstvu čisti dohodek njene razstave slik v znesku **57 gld. 27 kr.** za društvene namene. Za velikodušno to darilo izrekamo jej tem potom najtoplejo zahvalo.

V Ljubljani, dne 28. decembra 1889.

Predsedstvo „Dijaške-ljudske kuhinje".

Zahvala.

Odbor „Slovenskega bralnega društva v Kranji" izreka najtoplejo zahvalo svojemu častnemu in pravemu članu gospodu **dru. Ivanu Tavčar-ju,** odvetniku in deželnemu poslancu v Ljubljani, za doposlano darilo. — Bog plati!

Tujci:

27. decembra.

Pri **Slonu**: Namorš iz Jesenice. — Lazzarini iz Gradca. — Pollak z Dunaja. — Weber iz Kostanjevice. — Bauman iz Maribora. — Lobnitz iz Senožeč. — Ševar iz Novevasi. — Gruden iz Jeličegavrha. — Schwarz iz Postojine. — Gstečtenhofer iz Logatca. — Petsche iz Starega trga. — Naehtigal iz Podgorja. — Stare iz Mengša. — Slanc iz Radeč. — Blumenschein iz Treibacha.

Pri **Maliči**: Goriup iz Gorice. — Plesche iz Zagreba.

Pri **avstrijskem cesarji**: Osebek z Gorenjskega. — Cerar iz Blagovice.

Pri **Bavarskem dvoru**: Vernik iz Radovljice. — Goderer iz Kočevja.

Pri **južnem kolodvoru**: Welgler iz Trbovelj. — Ambrožič iz Sušice. — Carpat z Dolenjskega. — Silberstein iz Gradca. — Finster iz Špitala. — Carbončič, Ortolani iz Isole.

Umrli so v Ljubljani:

26. decembra: Feliks Banovc, delavčev sin 18 mes., Cesta v mestni log št. 4, za božjastjo. — Viljem Plieschnig, delavec, 33 let, Poljanski nasip št 50, za jetiko. — Anton Perko, gostač, 74 let, Kurjavas št. 13, za rakom v želodci. — Anton Thomas, računski svetnik v pokoji, 83 let, Gospodske ulice št 17, za spačenjem srca.

27. decembra: Jernej Koželj, črkostavec, 58 let, Dolge ulice št. 7, za vnetico trebušne kožce.

V deželnej bolnici:

26. decembra: Marija Knaus, hišina, 37 let, za rakom.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
26. dec.	7. zjutraj	744·6 mm.	—1·4° C	brezv.	obl.	0·6 mm.
	2. popol.	744·6 mm.	1·0° C	sl. vzh.	obl.	
	9. zvečer	746·1 mm.	0·2° C	sl. szh.	obl.	snega.
27. dec.	7. zjutraj	748·3 mm.	—2·8° C	sl. vzh.	obl.	6·20 mm.
	2. popol.	748·5 mm.	—2·4° C	z. vzh.	obl.	
	9. zvečer	749·3 mm.	—3·6° C	m. szh.	snež.	snega.

Srednja temperatura —0·1° in —2·9°, za 2·7° in 0·1° nad normalom.

Dunajska borza

dné 28 decembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

		včeraj			danes
Papirna renta	gld.	86·10	—	gld.	86·10
Srebrna renta	„	86·35	—	„	86·45
Zlata renta	„	108·40	—	„	108·30
5% marčna renta	„	101·10	—	„	101·20
Akcije narodne banke	„	918·—	—	„	923·—
Kreditne akcije	„	322·50	—	„	321·50
London	„	117·60	—	„	117·75
Srebro	„	—·—	—	„	—·—
Napol.	„	9·32½	—	„	9·34½
C. kr. cekini	„	5·59	—	„	5·59
Nemške marke	„	57·75	—	„	57·85
4% državne srečke iz l. 1854		250 gld.	132	gld. —	kr.
Državne srečke iz l. 1864		100 „	172	„ —	„
Ogerska zlata renta 4%			101	„ 40	„
Ogerska papirna renta 5%			98	„ 35	„
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.			—	„ —	„
Dunava reg. srečke 5%		100 gld.	120	„ —	„
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi			116	„ 50	„
Kreditne srečke		100 gld.	184	„ 50	„
Rudolfove srečke		10 „	20	„ 75	„
Akcije anglo-avstr. banke		120 „	151	„ 75	„
Trammway-društ. velj 170 gld. a. v.			—	„ —	„

PRI KATARU

sapnih organov, kašlji, nahodu, hripavosti in vratnih boleznih zdravniki opozarjajo na

GLAVNO SKLADIŠTE

MATTONIJEVE

IZ GIESSHÜBLER

najčistije lužne KISELINE

ki se rabi uspešno sama ali z gorkim mlekom pomešana. (11—5)

Ima miloraztopljivi, osvezujoči in pomirujoči upliv, posebno pospešuje razslizenje ter je v takih slučajih poznana kot dobro zdravilo.

Št. 1109. (1067)

Oznanilo.

Zaradi oddaje **zgradbe šolskega poslopja v Črešnjevci,** sodnijski okraj **Metliški,** vršila se bode zmanjševalna licitacija

dne 28. januvarja 1890

ob 10. uri zjutraj v **Črešnjevci.**

Vse delo z vodnjakom vred je cenjeno na 6139 gld. in se bode skupaj le jednemu samemu podjetniku oddalo. Kdor hoče licitirati, mora uložiti vadij 600 gld.

Licitacijske pogoje, proračune in stavbene načrte zamore si vsakdo ogledati pri c. kr. okr. šolskem svetu v Črnomlji.

C. kr. okrajni šolski svet v Črnomlji,

dne 24. decembra 1889.

V „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani

prodajajo se

Jurčičevi zbrani spisi

po znižani ceni.

1. zvezek: Deseti brat. Roman.

2. zvezek: I. Jurij Kozjak, slovenski janičar. Povest iz 15. stoletja domače zgodovine. — II. Spomini na deda. Pravljice in povesti iz slovenskega naroda. — III. Jesensko noč mej slovenskimi polharji. Črtice iz življenja našega naroda. — IV. Spomini starega Slovenca ali črtice iz mojega življenja.

3. zvezek: I. Domen. Povest. — II. Jurij Kobila. Izvirna povest iz časov lutrovske reformacije. — III. Dva prijatelja. — IV. Vrban Smukova ženitev. Humoristična povest iz narodnega življenja. — V. Golida. Povest po resnični dogodbi. — VI Kozlóvska sodba v Višnji Gori. Lepa povest iz stare zgodovine.

4. zvezek: I. Tihotapec. Povest iz domačega življenja kranjskih Slovencev. — II. Grad Rojinje. Povest za slovensko ljudstvo. — III. Klošterski žolnir. Izvirna povest iz 18. stoletja. — IV. Dva brata. Resnična povest.

5. zvezek: I. Hči mestnega sodnika. Izvirna zgodovinska povest iz 15. stoletja. — II. Nemški válpet. Povest. — III. Sin kmetskega cesarja. Povest iz 16. stoletja. — IV. Lipe. Povest. — V. Pipa tobaka. Povest. — VI. V vojni krajini. Povest.

6. zvezek: I. Sosedov sin. — II. Moč in pravica. — III. Telécja pečenka. Obraz iz našega mestnega življenja. — IV. Bojim se te. Zgodovinska povest. — V. Ponarejeni bankovci. Povest iz domačega življenja. — VI. Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ker je krompir kradel. — VII. Črta iz življenja političnega agitatorja.

7. zvezek: I. Lepa Vida. Roman. — II. Ivan Erazem Tatenbah. Izviren historičen roman iz sedemnajstega veka slovenske zgodovine.

8. zvezek: I. Cvet in sad. Izviren roman. — II. Bela ruta, bel denar. Povest.

Zvezek po **60 kr.**, eleg. vezan po **1 gld.** Pri vnanjih naročilih velja poštnina za posamični nevezani zvezek 5 kr., za vezani 10 kr.

Dijaki dobivajo Jurčičeve „Zbrane spise“ po 50 kr. izvod, ako si naročé skupno najmanj deset izvodov.

Prodajajo se v (37—39)

„NARODNI TISKARNI“

v Ljubljani,

Gospodske ulice 12. Gospodske ulice 12.

Pečarnica

Frana Jeunikarja

v Ljubljani, Tržaška cesta št. 29

izdeluje

mnogovrstne zelene, rujave in bele

peči

in (861—12)

druge glinaste izdelke

po najnižjih cenah.

L. Luserjev obliž (flašter) za turiste.

Gotovo in hitro uplivajoče sredstvo proti kurjim očesom, žuljem, tako imenovani trdej koži na podplatih in petah Proti bradovicam in vsem drugim trdim praskom kože. — Uspeh zajamčen. — Cena škatljici 60 kr. a. v.

Glavna razpošiljalnica:

L. Schwenk-ova lekarna

v Meidlingu pri Dunaji.

Pristnega imajo **v Ljubljani** J. Swoboda, U. pl. Trnkoczy, G. Piccoli, L. Grečel; **v Rudolfovem** S. pl. Sladovič, F. Haika; **v Kamniku** J. Močnik; **v Celovci** A. Egger, W. Thurmwald, J. Birnbacher; **v Brezah** A. Aichinger; **v Trgu** (na Koroškem) C. Menner; **v Beljaku** F. Scholz, Dr. E. Kumpf; **v Wolfsbergu** A. Huth; **v Gorici** G. B. Poutoni; **v Kranji** K. Šavnik; **v Radgoni** C. E. Andrien; **v Idriji** Josip Warto; **v Radovljici** A. Roblik.

Ta obliž dobiva se le v jednej velikosti po 60 kr.

Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; tedaj naj se pazi in odločno zahteva: **„L. Luserjev obliž (flašter) za turiste“.** (449—42)

Br. 772. (1044—2)

Raspis natječaja.

Za šume občine **Veprinac** (politički kotar Volosko u Istri) ima se popuniti novo sistemi zovano mjesto

občinskoga šumara

sa godišnjom plaćom od 400 forinti i pravom na 4 metra goriva bukova drva.

Natjecatelji za to mjesto imaju podnesti vlastoručno pisane molbenice **glavarstvu občine Veprinac** (pošta Frančići, Istra) **do konca januvarja 1890** i dokazati:

1. Dobu i stališ,
2. austrijsko državljanstvo,
3. dovršene nauke,
4. da su dobrim uspjehom položili izpit kao šumsko-tehničko pomoćno osoblje, u smislu ministerske naredbe od 16 januvarja 1850 (D. Z L. 63) ili 11. februvarja 1889 (D. Z. L 23), i
5. da u govoru i pismu poznaju hrvatski (ili slovenski) i njemački jezik.

Glavarstvo občine Veprinac

15. decembra 1889.

Zdravila za živino.

Štupa za živino.

Ta prav dobra štupa pomaga najbolje pri vseh boleznih **krav, konj** in prašičev. Konje varuje ta štupa **trganja po črevih, bezgavk, vseh nalezljivih kužnih bolezni, kašlja, pljučnih** in **vratnih bolezni** ter odpravlja vse **gliste**, tudi vzdržuje konje **debele, okrogle** in **iskrene.** Krave dobé mnogo **dobrega mleka.** — Zamotek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr., 5 zamotkov z rabilnim navodom **samo 2** gld.

Cvet za konje.

Najboljše mazilo za konje, pomaga pri **pretegu žil, otekanji kolen, kopitnih boleznih, otrpnenji v boku, v križi** itd., **otekanji nog, mehurjih na nogah, izvinjenji, tiščanji od sedla in oprave,** pri **sušici** itd., s kratka pri **vseh vnanjih boleznih** in **hibah.** Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gld., 5 steklenic z rabilnim navodom vred samo 4 gld. (1039—2)

Ta zdravila se pristna dobivajo samo v

LEKARNI TRNKOCZY

zraven rotovža v Ljubljani

in se vsak dan s prvo pošto razpošiljajo.

„BRUS“

jedini šaljivi in bogato ilustrovani list slovenski,

začel bode svoj II. tečaj in vabi rodoljube na naročbo.

„Brus“ bode, kakor doslej, zastopal načela **odločno narodne stranke,** pisal bode v naprednem in svobodnem zmislu, grajal in smešil pa nedostatke v javnem življenji.

„Brus“ pridobil je za bodoče leto novih sotrudnikov in jako zanimivega gradiva, zato se nadeja, da dosedanji naročniki ostanejo zvesti in da se jim bode pridružilo mnogo novih, katerim ugaja odločna, svobodna beseda.

„Brus“ stoji za **vse leto 4 gld.,** za **pol leta 2 gld.,** za **četrt leta 1 gld.**

(10 8—2) **Uredništvo in upravništvo „Brusovo“.**

Trgovec

na deželi želi resnega znanja z gospodično ali mlado vdovo.

Listi naj se pošiljajo **poste restante kolodvor št. 10 v Trstu.** (1060—2)

Dr. Friderik Lengiel-ov

Brezov balzam.

Že sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrta njeno deblo, je od pamtiveka znan kot najizvrstnejše lepotilo; ako se pa ta sok po predpisu izumitelja pripravi kemičnim potom kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer ž njim obraz ali drugi deli polti, **ločijo se že drugi dan neznatne luskine od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.**

Ta balzam zgladi na obrazu nastale gube in kozáve pike ter mu daje mladostno barvo; polti podeluje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogerce, nosno rudečino, zajedce in druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred **gld. 1.50.**

Zaloga v Ljubljani pri **U. pl. Trnkoczy-ji,** lekarji. (179—20)

V „Národni Tiskarni“ v Ljubljáni

so izšle in se dobivajo **po znižani ceni** sledeče knjige:

Otci in sinovi.

Roman. Ruski spisal *J. S. Turgenev.* Preložil *Ivan Gornik.* Mala 8°, 357 stranij. Cena *50 kr.*, po pošti *55 kr.*

Undina.

Spisal *André Theuriet,* poslovenil *Vinko.* — Ml. 8°, 143 stranij. Cena *20 kr.*, po pošti *25 kr.*

Vilênski brodník.

Spisal *Emile Souvestre,* prevel *Muhoder.* — Ml. 8°, 82 stranij. Cena *15 kr.*, po pošti *17 kr.*

Dnevnik.

Spisal *Ludovik Halévy,* poslovenil *Vinko.* — Ml. 8°, 95 stranij. Cena *15 kr.*, po pošti *17 kr.*

Pariz v Ameriki.

Roman. Francoski spisal *René Lefebvre.* Poslovenil ** * * Stat nominis umbra.* Ml. 8°, 535 stranij. Stane *50 kr.*, po pošti *55 kr.*

Časnikarstvo in naši časniki.

Spisal ** * * Stat nominis umbra.* Ml. 8°, 19 pôl. Cena [illegible] pošti *45 kr.*

Dubrovski.

Povest. Spisal *A. S. Puškin,* poslovenil *J. P.* — Ml. 8°, 122 stranij. Cena *25 kr.*, po pošti *30 kr.*

Ukrajinske dume.

Češki spisal *E. Jelínek.* Poslovenil *Podvidovski.* Mala 8°, 84 stranij. Cena *15 kr.*, po pošti *20 kr.*

Ivan Zbogar.

Zgodovinski roman. Spisal *Charles Nodier,* poslovenil *J. Križišnik.* — Ml. 8°, 198 stranij. Cena *25 kr.*, po pošti *30 kr.*

Junak našega časa.

Roman. Spisal *M. Lermontov,* poslovenil *J. P.* — Ml. 8°, 264 stranij. Cena *40 kr.*, po pošti *45 kr.*

Selski župnik.

Roman. Spisal *L. Halévy,* poslovenil *Vinko.* — Ml. 8°, 203 stranij. Cena *25 kr.*, po pošti *30 kr.*

Knez Serebrjani.

Roman. Spisal grof *A. K. Tolstoj,* poslovenil *J. P.* — Ml. 8°. 609 stranij. Cena *70 kr.*, po pošti *80 kr.*

Nov.

Roman. Spisal *Turgenjev,* poslovenil *M. Málovrh.* — Ml. 8°, 32 pôl. Cena *70 kr.*, po pošti *80 kr.*

Za dragocenim korenom.

Povest iz življenja kitajskih pogozdnikov. Spisal *A. J Maksimov.* Poslovenil *J. P.* Ml. 8°, 141 stranij. Stane *20 kr.*, po pošti *25 kr.*

V isti zalogi sta izšla in se dobivata **po znižani ceni** še sledeča zvezka:

I. zvezek, ki obsega: Stenografija, spisal *dr. Ribič.* — Životopisje, spisal *Raje Bož.* — Prešern, Prešerin ali Preširen, spisal *Fr. Levstik.* — Telečja pečenka, novela, spisal *J. Jurčič.* — N. Machiavelli, spisal *dr. Ribič.* — Pisma iz Rusije, spisal *dr. Celestin.* — Trštvo z grozdjem na Ruskem, spisal *dr. J. Vošnjak.* — Čegava bode, novelica, spisal *J. Ogrinec.* Velja . . . . 15 kr.

V. zvezek, ki obsega: Meta Holdenis, roman, francoski spisal *Viktor Cherbuliez,* poslovenil *Davorin Hostnik.* Velja . . . . . 25 kr.

Za oba zvezka naj se priloži še 10 kr. poštnine, za posamezne zvezke pa 5 kr.

OPOMBA: **„Trije javni govori“ so razprodani.**

Šest (1047—3)

starih oljnatih slik

proda se takoj po primerni ceni.

Kje? pove upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Vinotoč.

V hiši gospe **Neže Ulmann v Lingovih ulicah** toči se **čez ulico** dobro staro

Bizeljsko vino

po **24, 28** in **36 kr.** liter. (1043—3)

Uzorci

v vse kraje franko.

Sukneno in modno blago

od **najcenejše** do **najfinejše baže** za **jesensko** in **zimsko potrebo** razpošilja tudi **zasobnikom** po **tovarniških cenah, ceneje nego kjer si bodi**

zaloga (614—20)

c. k. pr. tovarn za sukneno in modno blago

Morica Schwarz-a

Svitava (Moravsko) [Zwittau (Mähren)].

Mtr. 3·10 blaga za celo obleko . . . . gld. 5·50
Mtr. 3·10 močnega volnenega blaga . . . gld. 6·80
Mtr. 3·10 močnega finega volnenega blaga gld. 9·—
Mtr. 3·10 finejšega volnenega blaga . . . gld. 13·—
Mtr. 3·10 najfinejšega volnenega blaga . . gld. 15·50
Mtr. 2·10 blaga za zimske suknje, zadosti za zimsko suknjo gld. 5, gld. 7, gld. 9, gld. 11 in več.
Mtr. 1·70 za celo suknjo iz lodna, naravno nepremočljivo, gld. 3·50, gld. 4·50, gld. 5·50 in več.

Crno sukno za salonske obleke. Vsakovrstno **sukneno blago, volnena podklada** po vseh cenah od 80 kr. meter navzgor. **Žensko sukno** za ženske obleke, **ženski loden, ogrinjala** iz **Himalayske volne** 10/4 velika od 3 gld. navzgor. **Sploh izdelki suknenega** in **modnega blaga. — Cenilniki zastonj in franko. — Za gospode krojače uzorčne knjige nefrankovane.**

Pravi zaklad

za nesrečne žrtve skrumbe samega sebe (onanije) in tajnih razuzdanosti je izvrstno delo (134-44)

Dra Retau-a

Sebeochrana.

Češka izdaja po 80. nemškej izdaji. S 27 podobami. Cena 2 gld. avstr. velj. Naj vsak seže po njej, kdor trpi za strašnimi nasledki te pregrehe, kajti z njenim poukom se slednje leto na tisoče bolnih otme gotove smrti. Naroči se lahko pri založni tvrdki „Verlags-Magazin **R. F. Bierey** v Lipskem (Saksonsko), Neumarkt 34“ in v vsakej knjigarni.

Marijaceljske kapljice za želodec,

izvrstno uplivajoče pri boleznih želodca.

Schutzmarke

Preverjene pri pomanjkanji slasti do jedij, slabem želodci, napenjanji, kislem podiranji, koliki, želodčevem kataru, zgagi, zlatenici, gnjusu in bljuvanji, glavobolji (če izvira iz želodca), krči v želodci, zapiranji, preobloženji želodca z jedjo in pijačo. — Cena steklenici **z navodilom, kako se rabi, 40 kr., dvojni steklenici 70 kr.**

Osrednjo razpošiljalnico ima lekar **Karol Brady,** Kromeriž (Moravsko).

SVARILO! Pristne Marijaceljske kapljice za želodec se mnogokrat ponarejajo in posnemajo. — **Da so pristne,** mora vsaka steklenica imeti rudeč zavitek z **gorenjo varstveno znamko** in z **navodom, kako rabiti,** ki se pridene vsakej steklenici, opomniti je, da mora navod biti **tiskan v tiskarni H. Gusek-a v Kromeriži.**

Marijaceljske čistilne krogljice, ki se že več let z najboljšim uspehom rabijo pri zapiranji in zabasanji, se sedaj pogostoma ponarejajo. — Pazi naj se torej na gorenjo varstveno znamko in podpis lekarja K. Brady-ja v Kromeriži. — Cena škatljici **20 kr.,** zvitku à 6 škatljic **gld. 1.—.** Če se naprej pošlje znesek, velja poštnine prosto 1 zvitek **gld. 1.20,** 2 zvitka **gld. 2.20.**

Marijaceljske kapljice za želodec in Marijaceljske čistilne krogljice neso nikako tajno sredstvo. Njih sestavine navedene so na **navodu, kako rabiti,** ki se pridene vsakej steklenici. (798—13)

Marijaceljske kapljice za želodec in **Marijaceljske čistilne krogljice** imajo pristne: **V Ljubljani** lekar Piccoli, lekar Swoboda; — **v Postojini** lekar Fr. Baccarcich; — **v Škofji Loki** lekar Karol Fabiani; — **v Radovljici** lekar Aleks. Roblek; — **v Novem Mestu** lekar Dominik Rizzoli, lekar Bergmann; — **v Kamniku** lekar J. Močnik; — **v Črnomlji** lekar Iv. Blažek.

Zobozdravnik

AVGUST SCHWEIGER

ordinuje vsak dan od 9. do 12. ure dopoludne in od 2. do 5. ure popoludne.

Stanuje (908—19)

v hôtelu „Pri Maliči“, II. nadstropje, št. 23.

Nova neprekosljiva Pariška plomba, priznana od avtoritet za najboljšo, zobem jednake barve ter nadomesti v svojej trajnosti zlato plombo.

Hmelova sladna kava.

Zdravniški priporočena!

Privarnje pri gospodinjstvu mnogo **mleka** in sladorja ni treba rabiti. **Hmelova sladna kava** (zdravilna kava) je lahko prebavljivo, želodec krepčujoče **redilo, štedilna kava** prijetnega okusa in dobrega duha, važna je za **slednjega** in **neobhodno potrebna** (služeč za pridobljenje in ohranenje zdravja) za **vse bolnike** (zlasti trpeče na želodci, prsih, jetrih, protinu, obistih in živcih, pri kašlji, hripavosti itd.), za prebolele, slabotne osobe, dojence, otroke, ženske pred in po otročji postelji, krvirevne, bledične itd. itd. Zatorej se more dajati prednost tej kavi pred neredilno, živce razdražujočo in (v večjih množinah užito) otrovno uplivajočo indijsko kavo in kitajskim čajem.

Zamotek s 1/4 kilo vsebine velja 30 kr.

Najceneje se dobiva v poštnih zavojih po 4 kilo, v katerih je 16 zamotkov.

Gospodu **pl. Trnkoczy-ju,** lekarju v Ljubljani!

Vaša „hmelova sladna kava“ se je za prebolele jako dobro pokazala, pošljite je še 5 zamotkov.

Spoštovanjem **Dr. Ferd. Zeissler,**
(1015—3) kopališki zdravnik.

Kopališče Bled (Kranjsko), 2. januvarja 1888.

LEKARNA TRNKOCZY

zraven rotovža v Ljubljani

prodaja in vsak dan s prvo pošto razpošilja.

Št. 6355. (1061—1)

Razglas.

Ker je visoko c. kr. namestništvo z razglasom z dne 5. listopada t. l., št. 24.627, po tej mestnej občini zaprošeno preloženje tukaj obstoječih živinskih sejmov odobrilo, tako se bodo zdaj vršili v **Celji**

letni in odnosno živinski sejmi

sledeče:

Na prvi torek mesecev **prosinec** (Jänner), **svečan** (Februar), **mali traven** (April) in **veliki traven** (Mai) živinski in konjski sejmi; na **sredopostno** soboto, potem dne **21. vinotoka** (October) in **30. listopada** (November) letni in ob jednem živinski in konjski sejmi.

Pade na jeden teh dnevov nedelja ali praznik, tako se bode vršil semenj na prihodnji delavni dan.

Kar se s tem v splošno znanje prijavi.

Mestni urad Celjski,
dne 10. listopada 1889.

Cesarski svetovalec in župan:
Dr. Neckermann.

Posestvo

pol ure od železnične postaje **Borovnica,** obstoječe iz jednonadstropne hiše z vsemi druzimi potrebnimi poslopji, iz sadnega vrta, njiv in travnikov, na katerem se lahko redi 20 do 25 glav živine, **odda se takoj za več let v najem.**

Posestvo je v prav priležnem kraji, v prav dobro obdelanem stanu, za obdelovati z malimi stroški združeno. — Natančneje izve se pri lastniku **Janezu Borštnik-u** v **Kurji vasi št. 4 v Ljubljani.** (1057—2)

F. S. Vilhar-jeve skladbe.

Dotiskana je baš **tretja knjiga F. S. Vilhar-jevih glasbenih del.** — Ta knjiga obsega na 96 straneh velikega formata **20 obširnih kompozicij različne vrste,** mej kojimi je mnogo **glasovirskih skladeb.** — Knjiga je posvečena **Njegovemu Visočanstvu NIKOLI I.** ter se more zmatrati za najdovršenejšo publikacijo glasovitega skladatelja našega.

Dobiva se **jedino pri meni** za **2 gld.** in **10 kr.** za poštnino.

556—11) J. R. Milic-a tiskarna v Ljubljani.

Radenska

kisla voda po natriju in litiju najbogatejša

preskušeno zdravilno sredstvo proti **mehurnim boleznim, kamenu v mehurji, protinu,** dalje proti **boleznim v želodci, mokril, dolgotrajnemu kataru dihal, zlatej žili** in **zlatenici.**

Poskusi doktorjev: Garrod, Biswanger, Cantani, Ure so dokazali, da ima **ogljenokisli litij** največjo raztopilno moč pri sečnokislih usednih izločkih, iz česar se **sklepa** na najugodnejše učinke **Radenske kisle vode.**

Kot okrepčujoča pijača z vinom ali sadnimi soki in sladkorjem pomešana, je Radenska voda v obče priljubljena.

Kopališče Radensko

Kopanje v slatini in v jeklenici upliva posebno pri: protinu, bolečinah mokril, malokrvnosti, ženskih boleznih, slabostih i. t. d.

Stanovališče po ceni.

Prospekt (brezplačno) od **ravnateljstva: kopališče Radence** blizu **Ljutomera**

Radenska kisla voda, ob vznožji Slovenskih goric, **ne zamenjati z Radgonsko,** to je **Radkersburger.**

Čeravno Radenska kisla voda stoji več kot jeden dan v odprti posodi, vender se peni prav močno, ako se z vinom pomeša, ker ima v sebi spojene ogljikove kisline. To svojstvo pa jo odlikuje pred mnogimi drugimi kislimi vodami, katere imajo navadno le prosto ali manj trdno spojeno ogljikovo kislino, ki se že pogubi in razkadi, kakor hitro se steklenica odmaši. (264—37)

Zaloga Radenske kisle vode pri F. Plautz-i in M. Kastner-ji v Ljubljani.

Vspešna sredstva

za čiščenje in zboljšanje zraka v sobah.

Kadilni papir, provzroči izredno prijetno in vstrajno vonjavo. 20 listov v zav. *10* kr.
Potpourri se nasiplje na oglje ali na vročo železno pločico. Škatljica *30* kr.
Sobna dišava (parfum), razsiplje se po sobah, ima vonjavo raznovrstnih cvetic, stekleničica *70* kr.
Esenca iz smrekovine, prouzroči, ako se razsiplje po sobah, prijetno gozdno vonjavo. Steklenica *60* kr.
Coniferen-sprit, Bittnerjev, stekleničica *80* kr.
V porabo za parfumovanje žepnih robcev, perila in obleke imam v zalogi najfinejše **francoske in angleške dišave** v najraznovrstnejših cvetličnih vonjavah. Steklenice po *50* kr., *1* gld. in *2* gld.
Vijolični prašek, prouzroči raztresen mej perilo, najprijetnejšo vonjavo. V zavitkih à *15* kr.
Sachetes za parfumovanje obleke, perila, rokavic in razne oprave, v mnogih vonjavah. Zavitek *20* kr.

Deželna lekarna „pri Mariji Pomagaj“

LUDOVIKA GREČEL-a,

v Ljubljani, Mestni Trg št. 11. (1054—2)

Št. 21.038. (1019—3)

Vabilo.

Že mnogo let oproščajo se blagotvoritelji čestitanja ob **novem letu** in ob **godovih** s tem, da si jemljo

oprostne listke

na korist ubožnemu zakladu.

Na to hvalevredno navado usoja si mestni magistrat tudi letos slavno občinstvo opozarjati z dostavkom, da sta razpečavanje oprostnih listkov tudi letos drage volje prevzela gospoda trgovca **Karol Karinger na Mestnem trgu št. 8** in **Albert Schäffer na Kongresnem trgu št. 7.**

Vrhu tega bodo v zmislu obstoječega ukrepa občinskega svéta mestni služniki kakor vlani tudi letos raznašali oprostne listke po hišah.

Za vsak oprostni listek, bodisi za novo leto ali za god, je kakor do sedaj položiti **petdeset krajcarjev** in na upisni pôli poleg imena pristaviti število vzetih listkov.

Velikodušnosti neso stavljene meje.

Pismenim pošiljatvam bodi pridejana razločna adresa.

Imena blagotvoriteljev se bodo sproti razglašala po novinah.

Mestni magistrat Ljubljanski,

dne 2. decembra 1889.

Župan: **Grasselli.**

V varstvo in ohranitev

ust in zobovja.

Dr. Flud-ova ustna voda, izvrstno sredstvo, ohranjuje zobe zdrave, ojačuje zobno meso, zabranjuje gniloba ter lajša bolečine; steklenica *60* kr.
Anaterinova ustna voda, po Popu, steklenica *40* kr.
Pop-ova anaterinova ustna voda, v steklenicah po *50* kr., *1* gld. in *1* gld. *40* kr.
Salicilna ustna voda, steklenica *50* kr.
Kothe-jeva ustna voda, steklenica *35* kr.
Rössler-jeva ustna voda, steklenica *35* kr.
Paichel-jeva ustna voda, steklenica *1* gld.
Dr. Heider-jev zobni prašek, najpriporočnejše, najbolj zdravo in ceno čistilo za zobe, s katerim se ohrani zobovje do visoke starosti zdravo. — Škatljica *30* kr.
Salicilni zobni prašek, škatljica *30* kr.
Zobna pasta, odontosmegma imenovana, jako priljubljeno in izvrstno čistilo za zobe in usta, v porcelanastih škatljicah à *60* kr.
Zobna pasta Pop-ova, à *35* kr.
Zobna pasta Suin de Boutemard-ova, à *38* in *70* kr.
Zobna pasta Pfeffermann-ova, à *1* gld.
Zobna plomba Pop-ova, s katero more vsakdo sam plombovati zobe, v kartonih à *1* gld.
Odontin, izvrstno sredstvo zoper zobobol, steklenica *10* kr.
Zobne kapljice zoper najraznovrstnejši zobobol, steklenica *30* kr.
Cachu (ustne krogljice), v škatljicah po *30* kr.

Deželna lekarna „pri Mariji Pomagaj“

LUDOVIKA GREČEL-a

v Ljubljani, Mestni trg št. II. (1052—2)

Za čas stavbe

priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA.

Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10

v velikem izboru in po zelo nizki ceni

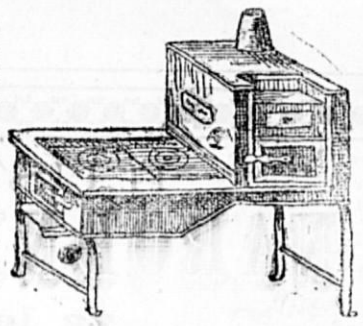

okove za okna in vrata, štorje za štokodoranje, drat in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši Kamniški Portland in Roman cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in njih posamezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, **neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti;** ravno tako se tudi dobivajo **vsi deli za skopane vodnjake: železne cevi in železoliti gornji stojali,** kakor tudi **za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železne okove.** (103—49)

Za poljedeljstvo:

Vsake vrste orodja, kakor: **lepo in močno narejeni plugi in plužne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lopate, rovnice, krampe** i. t. d. Tudi se dobiva zmirom **sveži Dovski mavec** (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

Jedina tapecirarska kupčija v Ljubljani.

Tapecirar in dekoratér.

ANTON OBREZA

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4,

Tapecirar in dekoratér.

(72—53)

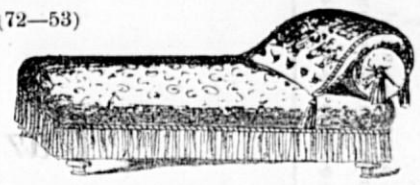

priporoča okusno in trdno narejene **žimnice, modroce na peresih, divane, stole, otomane, garniture za salone, jedilne sobe in spalnice; dekoracije za sobe, dvorane in cerkve.** — Moje delo in blago, katero rabim, je priposnano dobro in brezhibno, kar gotovo priča moja **razstava v Rudolfinumu,** in **stojim z ozirom na nizke cene izven konkurence.** — Priporočam pa vsem resnim kupcem, da zahtevajo moj **ilustrovani cenik in uzorce blaga,** kar razpošiljam **zastonj in franko.**

Za čiščenje in ohranjenje sveže kože.

Arnica-Glycerin-cvet, najboljši pripomoček proti trdi, razpokani in hrapavi koži, ohranja jo svežo in ozdravlja; v kositar. zavitku à *25* kr.
Glycerin-cvet, v lončkih à *25* kr.
Vazeline, bel in **rumen,** od *10* kr. višje
Creme-celeste, od *10* kr. naprej.
Pariški prašek za **gospe,** bel in rosa, najbolj sloveča in najbolj fina pudra; v škatljicah à *40* in *50* kr.
Čistilna voda za **obličje,** zanesljiv pripomoček zoper pege na obrazu, žoltine, mazulčke in kožine spuščaje, 1 stekl. *70* kr.
Dr. Fr. Lengielovo brezovo mazilo, da se koža nežna ohrani. 1 stekl. *70* kr.
Glycerin-milo in **Glycerin-vijolično milo,** odlikuje se po čistosti, stalni vonjavi in najbolje upliva na kožo; komad po *15 25, 35, 40* kr.
Speik-milo, prav priljubljeno v ohranilo sveže in čiste kože pri gospodih, à *35* kr.

Deželna lekarna „pri Mariji Pomagaj“

Ludovika Grečel-a,

v Ljubljani, Mestni Trg št. 11. (1053—2)

Hitra in gotova

pomoč boleznim v želodci in njih posledicam.

Vzdržanje zdravja

obstoji jedino v tem, da se *vzdrži in pospešuje dobro prebavljenje,* kajti to je *glavni pogoj zdravja in telesne in duševne kreposti. Najboljše* ***domače sredstvo,*** da se *prebavljenje* uravna, da se pravo *mešanje krvi* doseže, da se odstranijo *spridені in slabi deli krvi,* je uže več let *splošno znani in priljubljeni*

dr. Rosov zdravilni balzam.

Izdelan je iz *najboljših, krepčno zdravilnih zelišč* jako skrbno, upliva uspešno pri vseh *težavah pri prebavljenji,* osobito pri *slabem apetitu, napetji, bljevanji, telesnih in želodčnih boleznih,* pri *krči v želodci,* pri *prenapolnjenji želodca z jedmi, zaslinjenji, krvnem natoku, hemerojidah, ženskih bolečinah,* pri *bolečinah v črevih, hipohondriji in melanholiji* (vsled *motenja prebave);* isti oživlja *vso delavnost prebave,* napravlja *kri zdravo in čisto* in *telesu dá zopet prejšnjo moč in zdravje.* Vsled tega svojega izvrstnega upliva je zdaj gotovo in priznano ***ljudsko domače sredstvo*** postal in se *splošno razširil.*

1 steklenica 50 kr., 2 steklenici 1 gld.

Na tisoče pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. **Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštnemu povzetju svote.**

Svarjenje!

Da se izogne prevari, opozarjam, da je vsaka steklenica „dr. Rosovega zdravilnega balzama“ po meni prirejena in v moder karton zavita, ima na strani napis: „Dr. Rosov zdravilni balzam iz lekarne „pri črnem orlu“ B. Fragnerja, Praga 205—3“ v nemščini, češčini, madjarščini in francoščini, na pročelji pa natisneno mojo zakonito varovano varstveno znamko.

Pravi

dr. Rosov zdravilni balzam

dobi se samo v glavnej zalogi

B. FRAGNER-ja, lekarna „pri črnem orlu“,

Praga, št. 205—3.

V Ljubljani: **G. Piccoli,** lekar; **Vilj. Mayr,** lekar; **Ludvik Grečel,** lekar; **Jos. Svoboda** lekar; **U. pl. Trnkoczy,** lekar. V Postojini: **Fr. Baccarcich,** lekar. V Kranji: **K. Savnik,** lekar. V Novem Mestu: **Dom. Rizzoli,** lekar; **Ferd. Haika,** lekar. V Kamniku: **Jos. Močnik,** lekar. V Metliki: **Fran Wacha,** lekar. V Gorici: **G. Christofoletti,** lekar; **A. de Gironcoli,** lekar; **R. Kürner,** lekar; **G. B. Pontoni,** lekar. V Idriji: **Jos. Warta,** c. kr. rud. lekarna.

Vse lekarne v Avstro-Ogerskej imajo zalogo tega zdravilnega balzama.

Tam se tudi dobi s na tisoče zahvalnih pisem priznano:

Praško domače mazilo

zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Rabi se, če se ženam prsa unamejo ali strdijo, pri oteklinah vsake vrste, pri črvu v prstu in pri zanohtnici, če se roko ali nogo zvije, pri morskej mrtvi kosti, zoper revmatične otekline, kronično unetje v kolenih, rokah in ledjih, zoper potne noge, pri razpokanih rokah, zoper odprte rane na nogah in na vsakem delu telesa sploh, vratnej oteklini.

Vse bule, otekline in utrdine ozdravi v kratkem, če se gnoji, izvleče ven ves gnoj ter v kratkem ozdravi.

V škatljicah po 25 in 35 kr. (845—24)

SVARILO! Ker se Praško univerzalno mazilo od več stranij ponareja, opozarjam, da ga po pravem receptu le jaz izdelujem. Pristno je samo, če imajo rumene škatljice, v katerih je mazilo, nauk, kako je rabiti, na rudečem papirji tiskan v devetih jezikih in so zavite v svetlomoder karton, ki ima natisnjeno varstveno znamko.

Balzam za uho.

Skušeno in po mnozih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstrani nagluhost, in po njem se dobi popolno že zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gld. av. velj.

Za vsako gospodnjo!

ktera želi dobro kavo pripraviti!

Pazite dobro na to, da so razširjeni **zaboji & zavitki,** kteri **niso pravi „Franck'ovi,“ ampak**

goljufivo ponarejeni! –

Hočete li okusno pijačo in tečno kavo imeti, zahtevajte **pravo „Franck'ovo“** kavo, ktera pa je **le prava** s temi registriranimi markami:

varstvena znamka.

varstvena znamka.

varstvena znamka.

in s tim podpisom:

Heinrich Franck Söhne
Linz. Ludwigsburg.

Toraj: Previdnost pri kupovanji!

Krivo je misliti, da se „dobra kava“ le iz samih kavinih zrnc pripravlja, ne — kajti **dober pristavek povikša** kavino moč, njeno barvo in njen okus. —

To je resnično, prepričajte se blagovoljno z poskusom

prave Franck'ove kave.

Za črno kavo: 4 žlicami kavinih zrnc - 1 žlico Franck'ove kave
„ mlečno „ : „ 3 „ „ „ - 1 „ Franck'ove „

D. 2939 Nr. 9 IV. S. Wolf.

Visokočastiti duhovščini in slavnemu občinstvu priporoča podpisani **prave garantirane**

čebelno-voščene sveče in zavitke.

Dalje **fin rožni med v škatljah** po 5 kilo, kilo po **50 kr.**, škatlja 30 kr., pošilja se po poštnem povzetji ali predplačilu. **Fin med v satovji** kilo po **60 kr.** Gospodom trgovcem priporoča po ceni **fin med v škafih** po 40 in 20 kilo.

Raznovrstno (966—10)

medeno blago za Miklavža in Božič

na debelo in dobro prav po ceni.

Oroslav Dolenec

svečarija in trgovina z voskom in medom.

Važno! Važno!

za c. kr. državne uradnike!

Podpisana tvrdka priporoča svoje usluge za **letošnjo zimsko sezono po jako znižanih cenah** in za narejanje

gala- in službenih uniform

za c. kr. državne uradnike

po najnovejših predpisih, ravno tako tudi svojo bogato **zalogo vrst sukna, kakor so predpisane,** in zraven spadajoče predmete. (1007—4)

F. Casermann
Ljubljana
Šelenburgove ulice št. 4.

Nizke cene.

Nizke cene.

za c. kr. državne uradnike!

Važno! Važno!

Das Parteiwesen der

Slaven in Böhmen

Betrachtet an der Hand der Versammlung des prager altčechischen Parteitages.

Von einem österreichischen Patrioten.

Brošurica ta izšla je ravnokar in je dobiti v „Narodni Tiskarni“ za ceno **80** kr., po pošti **5** kr. więč. (367—16)

DR. VALENTINA ZARNIKA

ZBRANI SPISI

I. ZVEZEK:

PRIPOVEDNI SPISI.

UREDIL

IVAN ŽELEZNIKAR.

Vsebina: Životopis dr. Valentina Zarnika. — **Ura bije, človeka pa ni!** — Maščevanje usode. — **Razni spisi:** Iz državnega zbora. — Pisma slovenskega turista.

Knjižica je jako elegantno, po najnovejšem uzorci in res krasno vezana. — Utisnena je na sprednji strani podoba dr. Zarnikova v zlatu in pridejan tudi njegov lastnoročen podpis. — Cena knjižici je 1 gld., s pošto 5 kr. več. — Dobiti je v „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani.

ILUSTROVAN

NARODNI KOLEDAR

za leto 1890.

Uredil, izdal in založil Dragotin Hribar.

Dobiva se v **„Národni Tiskarni“** in v **bukvarnah J. Giontini-jevi** in **M. Gerber-jevi v Ljubljani.** Naroča se pa lahko v vseh bukvarnah.

Cena 45 kr., po pošti 50 kr.

Vsebina: Popolen kalendarij, koledar, kateremu so pridejana tudi slovanska imena, in cerkveni koledar. Nadalje: Genealogija cesarske hiše. Sedanji vladarji evropski. Vojvodina Kranjsko: Vsi deželni zastopi, deželni odborniki, deželni poslanci, mestni odborniki, načelniki uradov, c. kr. notarji, advokati itd. Splošne določbe c. kr. pošte. Brzojavni cenik. Lestvica za pristojbine kolekov. Sejmi na Kranjskem. — Zabavni del: Naši zaslužni možje. Božja pota Slovencev. V noči Rusalk. Ogled po svetu: Dogodki v Srbiji. Razstava v Parizu. Boulanger. Orijentalska železnica itd. Smešnice. — Naznanila.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dragotin Hribar.

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.